

YTTRANDE

Ju2024/02233

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 4 februari 2025

Promemorian Utökade registerkontroller vid anställning i kommun (Ds 2024:24)

Sammanfattning

SPF Seniorerna stöder flera av promemorians förslag.

Allmänt

Utdrag ur belastningsregister som krav för anställning:

- försvagar en grundläggande princip i varje rättsstat: domstol beslutar om påföljd för brottsliga gärningar, och brottet har sonats när fängelsestraffet är avtjänat och böter betalda.
 - motverkar kriminalpolitikens mål om återanpassning och återgång till samhället samt möjlighet till egen försörjning för den som har dömts för brott.
- Anknytningen till arbetsmarknaden minskar risken för återfall i brottslighet.
- försvårar också en redan ansträngd bemanningssituation i vård och omsorg.

Men principgenombrottet att tillåta registerkontroll för anställning har redan skett och tillämpas i dag i en rad sammanhang och för allt fler brott. Först ut var skolväsendet och andra verksamheter för barn. Därför förefaller det märkligt att verksamheter för andra skyddsvärda personer inte har rätt till registerkontroll. Frågan har utretts vid otaliga tillfällen under flera års tid. Det är dags att gå från ord till handling.

Samtidigt vill vi understryka att registerutdrag ur belastnings- och misstankeregistren inte en gång för alla löser omsorgstagares utsatthet för brott. De nya bestämmelserna får inte invägga i falsk trygghet. Kommunerna och andra omsorgsgivare har fortsatt möjligheten att komplettera sitt brottsförebyggande och -beivrande arbete med andra åtgärder som kompletterar registerutdrag.

SPF Seniorerna

Box 380 63, 100 64 Stockholm [Hornsgatan 172, 117 28]

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

7.2 Det bör införas en möjlighet till registerkontroll och den kontrollen bör vara fakultativ

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att kommunerna ska ges författningsstöd för att kunna genomföra registerkontroller vid arbete med äldre personer.

Seniorer som tar emot äldreomsorg är i en utsatt position. Äldreomsorgen, oavsett om det är hemtjänst eller särskilt boende för äldre och oavsett i vilken regi den genomförs, sker i seniorenns hem. Mottagaren kan ha nedsatt fysisk, psykisk eller intellektuell funktion, och därmed svårt att värja sig mot brottslighet. Vid ett brottsligt efterspel kan det vara svårt att föra sin talan och ta tillvara sina rättsliga och andra intressen.

7.3 Vilka verksamheter och vilken typ av personal som bör omfattas

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att lagen ska innehålla bestämmelser om registerkontroll av den som erbjuds anställning eller på annan liknande grund erbjuds eller tilldelas uppgifter för att utföra vissa insatser i hemmet åt äldre personer enligt socialtjänstlagen eller hälso- och sjukvårdslagen.

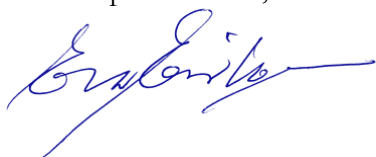
9.3 Det skyddsvärda området

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att

- registerkontroll får genomföras vid anställning till en befattning som är kritisk för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag,
- med kritisk befattning avses en sådan funktion eller sådana befogenheter som kan orsaka en betydande skada för kommunen, samt att
- såväl kommuner som kommunala bolag, stiftelser eller föreningar har rätt att besluta om registerkontroller.

Registerkontrollen är önskvärd av flera skäl. Inte minst som ett verktyg bland flera för att förhindra välfärdsbrottslighet, försvåra för infiltratörer och möjliggörare på insidan av kommuner, regioner eller privata aktörer samt minska risken för korruption. Företeelser som dessvärre har ökat på senare år och som hotar integriteten i det offentliga beslutsfattandet.

I detta ärende har SPF Seniorernas arbetsutskott beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande.

Eva Eriksson
Förbundsordförande